

Henrich Wederkinch Tetens' prædiken 5. søndag i fasten

Taler

Henrich Wederkinch Tetens
Præst

Dato

9. april 1848

Sted

Store Brøndum Kirke

Omstændigheder

I kirkeåret svarer 5. søndag i fasten til Mariæ bebudelsesdag.

Prædikentekst

Lukasevangeliet kapitel 1, vers 26-38

- 1 Hvorledes Gud, i disse Krigens Dage, siger til den Troende: Frygt ikke!

Evang. Luc. I, 26—38. V. 30.

- 5 *Og Engelen sagde til hende: Frygt ikke, Maria; thi du haver fundet Naade hos Gud!*

***

- 10 „Er Gud med os i denne Tid,
Da tør vi ei forsage.
Til ham Enhver kan færste Lid
I Nøds og Trængsels Dage.
Han staaer os bi, den gode Gud,
15 Og fører os af Nøden ud,
Naar Frelsens Time kommer.”

- Det er Evangeliet om Mariæ Bebudelse, vi have oplæst idag. Vi see her Qvinden i hendes Fuldkommenhed; vel først noget frygtsom, men dernæst med fast og
20 urokkelig Tro. Hun skjælver først, den hellige Jomfru, ved Tanken om at blive miskjendt af Menneskene, miskjendt og forskudt af sin Trolovede. Skam og Vanære staae truende. Men da Engelen vedblev at tale til hende og at oplade for hende Guds Riges Hemmeligheder, da forsvandt Mørket af hendes Sjæl. Troen udbredte sit stærke, salige Lys, og Alt blev stille, venligt, forklaret, som Skoven i
25 Sommerens Dage, forgyldt af den opgaaende Morgensol. Det er den samme

Maria, som siden synger: Min Sjel ophøier Herren, og min Aand fryder sig i Gud, min Frelser; thi han, den Mægtige, haver gjort store Ting imod mig, og hans Navn er helligt. Han haver øvet Magt med sin Arm; han haver adspredt dem, som ere hovmodige i deres Hjertes Tanke. Han haver nedstødt de Mægtige
30 af Thronerne og ophøiet de Ringe. Det er den samme Maria, som i Stilhed opdrog det hellige Barn i Nazareth; den samme, der stod trofast ved sin døende Søns Kors. Men Troen, som fandtes hos hiin hellige Jomfru, den skal ogsaa findes, og endnu renere og stærkere, hos alle christelige Mænd og Qvinder. Himlen skal afspeile sig i deres Hjerter, Himlen stal affpeile sig i deres Liv. —
35 Og derom ville vi tale videre idag, idet vi undersøge:

Hvorledes Gud, i disse Krigens Dage, siger til den Troende: Frygt ikke!

40 Frygt bringer Pine, siger Evangelisten Johannes; og naar staaer vel dette klarere for os end i Krigens Dage? Naar det hedder, som hos Propheten: De ere alt over Passet, de tage Natteqvarter i Geba, Rama skjælver, Sauls Gibeas flygter; naar de paa Gaderne gaae i Sørgedragt, paa Torve og Gader hyle, henflydende i Taarer: da tager ofte Frygten Modet bort og Kraften bort; thi, taber du Modet paa
45 Nødens Dag, siger Salomon, da bliver din Kraft ringe. Men taber Mennesket Modet, hvor svag og ussel viser han sig da ikke! Ham er Meget betroet, han skulde ordne Meget, styre Meget, opflamme Meget; men Frygten gjør ham feig, han gjør Intet, formaaer Intet, driver, som Straaet paa Bølgen, hvorhen Bølgen vil. Ham er Lidet betroet, en mindre Stilling i Samfundet — men Perlen danner
50 og en Deel af Krandsen — og Frygten griber ham, og han staaer ikke, hvor han skulde staae, og virker ikke, hvor han skulde virke. Og Qvinden taber Modet, fordi hun seer Sværdet blinke og Ilden flamme; istedetfor at opmuntre Manden, stræber hun at qvæle hans Mod, at indgyde ham den samme Feighed, hvoraf hun selv er besjelet; at hindre og besvære hans Gang paa Pligtens og
55 Fædrelandskærlighedens hellige Vei. O, hvor sørgelig er ikke Feighed og Menneskefrygt, som altid saa især i Krigens Dage! Du Aand fra Afgrundene, viig bort fra Enhver i denne Menighed, viig bort i den Herres Jesu Navn!

***

60

Og hvorledes skal da denne, Alt lammende og svækkende Frygt forsvinde — kan dette ikke skee uden Guds frygt? Det er vel muligt, Venner! Erfaringen lærer os det. Ak, ikke Enhver, som kaster sig modig i Striden; ikke Enhver, som ligger

65 blødende paa Kamppladsen, var derfor en Jesu Christi Stridsmand. Der er et
Mod, som ofte er Mennesket medfødt; det kan lignedes med de glubende Dyr, og
det gjør ham, ufølsom for Legemets Farer. Men dette Mod bringer som oftest
Mennesket til at aflægge det Menneskelige og iføre sig det Dyriske. Han seer
Blod og tørster efter Blod; det er ham en Vellyst at vandre over de
70 blodbestænkede Agre, over de rygende Ruiner; at spidde den Diende til
Moderens Bryst, at nedhugge den, som bønligt beder om Fred og Naade og at
uddrikke sit Bæger paa de Faldnes Kroppe! Og er det da et saadant Mod, vi
skulle ønske os? Beskjæmmer eller hædrer det en Christen, at kunne
sammenlignes med Ørkenens Rovdyr? — Der er et Mod, som Tanken om
75 Menneskenes Beundring og Efterverdenens Roes fremkalder. Han gaaer frem
igjennem Røg og Damp, igjennem Regnen af Kugler og Sværdenes Glimt, over
Dønde og Saarede, for at vinde Ærens Krands. Og hvo vil nægte, at dette Mod
er ædlere end det første; men dog er det intet christeligt. Det er efter en jordisk
Krands der gribes, men ikke efter en himmelsk; efter Forkrænkeligheden, men
80 ikke efter Uforkrænkeligheden. Og naar nu denne Ære ikke opnaaes; naar nu en
Anden griber Krandsen; naar alle dine Anstrengelser ikke bemærkes, men du
bliver ubemærket som sædvanlig; blive saa ogsaa dit Mod det samme, og hvis det
samme, vil da ikke Bitterhed og Misnøie fylde din Sjæl? — Jeg vil nu ikke videre
tale om, hvorledes Vindesygen og Hevngjerrigheden, til en Stund, kunne
85 fordrive Frygten for Legemets Farer; jeg vil ikke tale om det Mod, som stærke
Drikke kunne fremkalde, og som forsvinder med disse; ikke om det øieblikkelige
Blus as Fædrelandskærlighed, der saa hurtigt udgaaer, naar det ikke næres af en
høiere Aand: jeg vil alene standse nogle Øieblikke ved Modet under Krigen til at
taale, bære og opoffre. Og mangler nu dette Mod et christeligt Underlag, mon
90 det da vil blive bestandigt? Der er dog Forskjel paa Føleløshed og hjertelig
Varme, paa klog Verdensberegning og christelig Begejstring; der er dog Forskjel
paa at have Gud til Ven og Verden til Ven; og derfor kan jeg ikke agte det Mod,
hvor det ikke hedder: Med Gud, for Konge og Fædreland!

95 Nei, alene den sande Christen besidder det Mod, som er uforgjængeligt, fordi
det er grundet paa Gud. Han er salvet med Herrens Aand, og denne Aand
opfylder ham i disse Krigens Dage med en reen, stærk, brændende Kjærlighed til
Konge og Fædreland. Intet Offer er ham for stort, ingen Byrde ham for tung; thi
han seer ikke paa det Timelige, men paa det Evige. „Her er mit Liv, her er mit
100 Gods! Jeg frygter ikke for dem, der kunne ihjelslaae Legemet, men ikke Sjelen!”
Han river sig løs fra den grædende Qvinde, de jamrende Bern: „Stille dog! Er
noget saligere end at døe for sit Fædreland! Og den Gud, som jeg troer paa, for

ham er Intet umuligt; mit Liv er i hans Haand, mit Gods er i hans Haand; tager
105 han det, vil jeg alene sige: „Herren gav. Herren tog, Herrens Navn være lovet!”
— Og modig seer han nu fremad mod sit Lands Fjender; thi han hører Herren
sige: Sværd over Storpralerne, at de blive til Daarer! Sværd over Heltene, at de
zittre! — See, siger Herren, som en Ørn skal din Konge komme flyvende og
udbrede sine Vinger over Moab. Byerne skal indtages, Fæstningerne erobres, og
110 Moabs Hertes Hjerter skal paa den Dag vorde som Qvindens Hjerter i Barnsnød,
fordi han har ophøiet sig imod Herren. — See, de flye uden at see sig om: Skræk
paa alle Sider! — Derfor, du Troende, frygt ikke; du haver fundet Naade hos
din Gud! Seer du ikke Korsets Tegn i Fædrelandets Banner! Hvor det bølger
mod Himlen — derfra kommer Hjælpen!!! Det minder om Blod, men det
115 minder ogsaa om Seir, om ham, der overvandt Død og Helvede. Det minder i
den røde Farve om Kjærlighed, i den hvide om Reenhed. Saa staa da fast under
dette Banner, som Christi, som Fædrelandets troe Stridsmand! Staa modig, staa
ogsaa reen og mild imod de Overvundne, og lad ikke Hevnens Aand forvirre
dig!

120

O, Herre! giv Seier for dit Folk, og efter Seieren nye Dage, hvor det lærer at
frygte og elske dig, anderledes end forhen, af trofast og oprigtigt Hjerter! Lad
disse Dage være Væerne, hvorefter dit Rige, herligere og fuldere, fremtræder paa
Jorden!!

125

Amen!

Kilde

130 Syv korte christelig-fædrelandske Prædikener, holdne under Krigen. Aalborg: i Commission i M. M.
Schultz's Bog og Papirhandel, 1848. Digitalisering: Det Kgl. Bibliotek

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

135 Den Første Slesvigske Krig 1848-1851, Første tekstrække, Mariæ bebudelsesdag, Prædiken, Prædikener fra
1800-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/henrich-wederkinch-tetens-praediken-5-sondag-i-fasten>

140